

2015-09-18

Till Arbetsmarknadsdepartementet
a.registrator@regeringskansliet.se
Filnamn: A2015/1726/IU
Remissinstans: SmåKom
Regeringskansliets diarienummer: A2015/1726/IU

Yttrande över Ds 2015:33, Ett gemensamt ansvar för mottagande av nyanlända

SmåKom instämmer i att mottagandet av nyanlända flyktingar och skyddsbehövande är ett gemensamt ansvar för samhället. Det är nödvändigt och viktigt att en reglering sker för att utjämna mottagandet till samtliga kommuner.

Våra synpunkter och kommentarer kring förslagen och bedömningarna:

5.1. En ny lag

Förslaget tillstyrks. En lag om mottagande av nyanlända inskränker visserligen den kommunala självstyrelsen, men en lagstiftning bistår med att fördela de nyanlända. Ett proportionerligt mottagande är en förutsättning för att få till stånd ett ordnat och förutsägbart mottagande.

5.2 Lagens målgrupp – nyanlända med uppehållstillstånd

Förslaget tillstyrks. Vi saknar emellertid ett helhetsgrepp, där även asylsökande omfattas. Asylverksamheten uppvisar än större obalanser mellan kommunerna vilket vi anser vara såväl orättvist som oacceptabelt.

5.3 Skyldighet för en kommun att ta emot nyanländ efter anvisning

Förslaget tillstyrks. Vi noterar att vid fördelningen ska hänsyn tas till olika faktorer inklusive det sammanlagda tidigare mottagandet.

5.4-5 Sanktioner införs inte; beslut kan ej överklagas

Förslagen tillstyrks.

5.7 Fördelning av mottagandet

5.7.1 Föreskrifter

Förslaget tillstyrks.

I avsnitt 5.7 redovisas i övrigt bedömningar gällande bland annat fastställande av läns- och kommunal. SmåKom instämmer i resonemangen kring dessa.

Under punkten 5.7.4 lämnas en öppning för länsstyrelserna att träffa överenskommelser med kommuner om platser enligt den föreslagna lagen. Det är en god intention, liksom att kommuner kan avtala om fördelningen sinsemellan.

Vad gäller punkten 5.7.5 om ersättning för hyreskostnader från Migrationsverket till kommunerna intill inflyttning, anser SmåKom att ”bör” ska ändras till ”skall”. I synnerhet små

kommuner upplever att nu gällande statliga ersättningsnivåer inte täcker samtliga kostnader för mottagandet. Det är därför angeläget att kommunersättningarna ses över i sin helhet, det vill säga att översynen omfattar alla grupper: asylsökande, ensamkommande barn, anhöriginvandring och flyktingar som beviljats uppehållstillstånd.

Med detta beaktat har SmåKom inget att invända mot det föreslagna ikraftträdandet av lagen den 1 juli 2016.

Kapitel 7 Konsekvenser

Det är svårt att bedöma de ekonomiska konsekvenserna för staten och kommunerna. SmåKom vill dock påpeka, att om förhandlingar förs mellan länsstyrelser och kommuner, och det under avsnitt 7.2 bedöms att länsstyrelsernas resurser därför behöver ses över, torde detsamma gälla kommunerna. Resursåtgången ökar hos kommunerna som ska förhandla och ta till sig nya regelverk.

7.3 Konsekvenser för kommunerna

SmåKom konstaterar att inskränkningen av den kommunala självstyrelsen i detta fall måste accepteras. Ett större mottagande får ekonomiska konsekvenser för kommunerna, vilket vi förutsätter kompenseras av staten.

Full täckning från staten för alla faktiska kostnader ska eftersträvas.

I skrivelsen resoneras om behovet av fler bostäder. Det är en angelägenhet för hela Sverige att bostadsbyggandet ökar. Vi efterlyser att staten och kommunerna samverkar i arbetet med att få till stånd en sund bostadsmarknad som inkluderar hyresbostäder även i små kommuner. Bostadsbrist råder i stort sett i hela Sverige.

7.4 Övriga konsekvenser

Det innebär en stor mänsklig och samhällsekonomisk vinst om lagen kan bidra till att genomströmningen av nyanlända med uppehållstillstånd påskyndas från anläggningsboenden till eget boende. SmåKom konstaterar att flera led behöver effektiviseras i mottagandet, inte minst nyanländas inträde på arbetsmarknaden inklusive valideringsprocessen för utländska examina. Meningsfull, snabb sysselsättning och att tillvarata nyanländas kompetenser är nödvändigt för vår välfärd på många plan.

Avslutande kommentarer

SmåKom anser att involverade myndigheter måste vara närvarande i rimlig omfattning i alla kommuner. Arbetsförmedlingen har ett etableringsansvar. Då är det inte godtagbart att flyktingar måste resa långt för att träffa sin handläggare. En samverkan, där alla involverade parter - kommuner, myndigheter och nyanlända- möts och löser frågor fortlöpande är en enkel modell som kan tillämpas nationellt.

I detta yttrande har följande styrelseledamöter i SmåKom deltagit: Peter Lindroth, Eva Johansson, Anders Ljung, Sven-Åke Draxten, Patrik Persson och Hans Jildesten.

Peter Lindroth
Ordförande

Hilkka Eskelinen
Sekreterare